

MINIMALIOS MĖNĖSINĖS ALGOS NUSTATYMAS 2027 METAMS

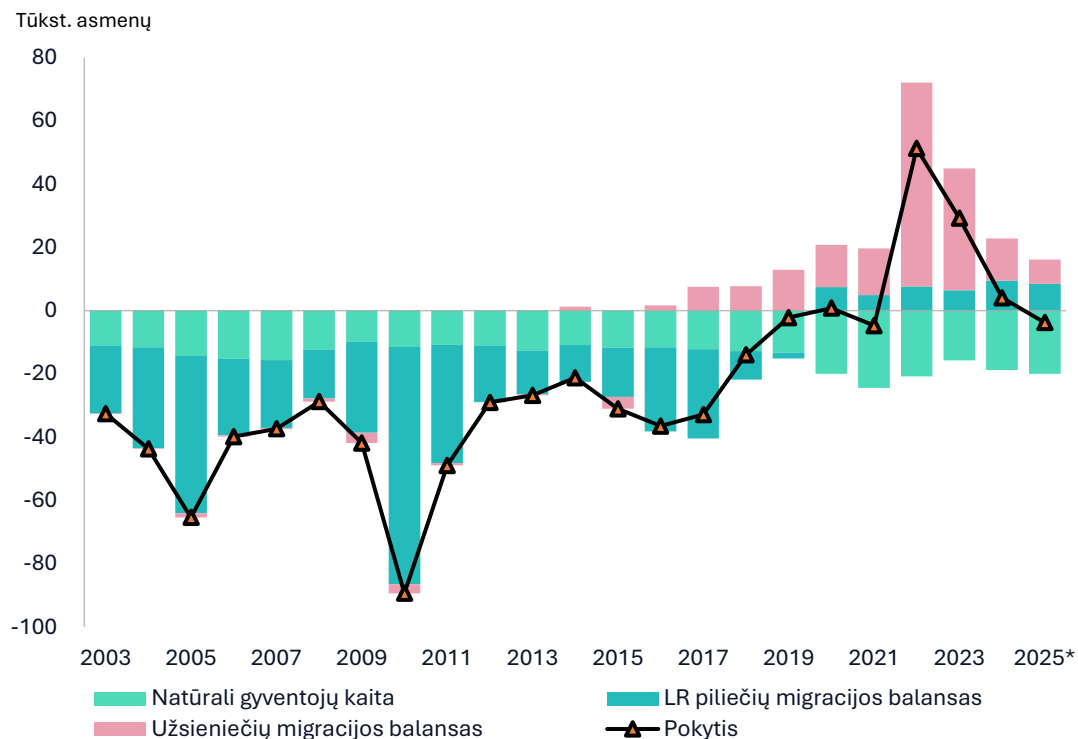
Saulė Skripkauskienė, Ekonomikos departamento
Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus vadovė

Vilnius, 2026 m. balandžio 30 d.

1. Kodėl reikalingas MMA didinimas?

Apribota imigracija 2025 m. lėmė gyventojų ir kartu užimtųjų skaičiaus mažėjimą – veiksnį skatinantį atlyginimus augti

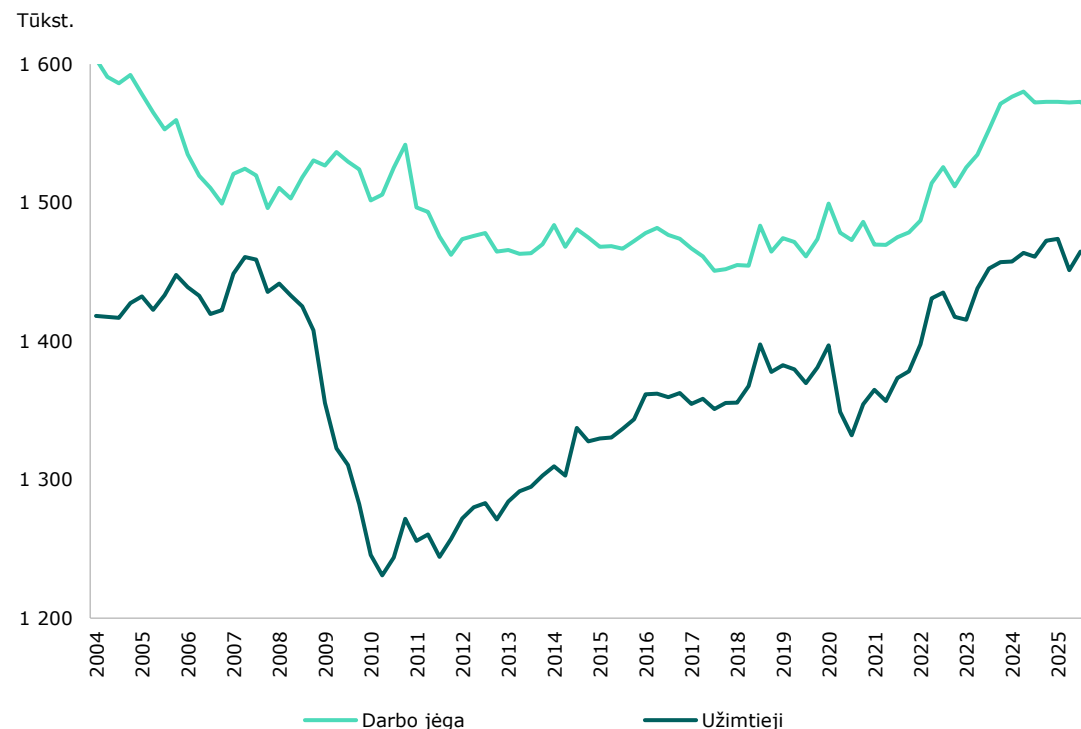
Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytis

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Darbo jėga ir užimtieji

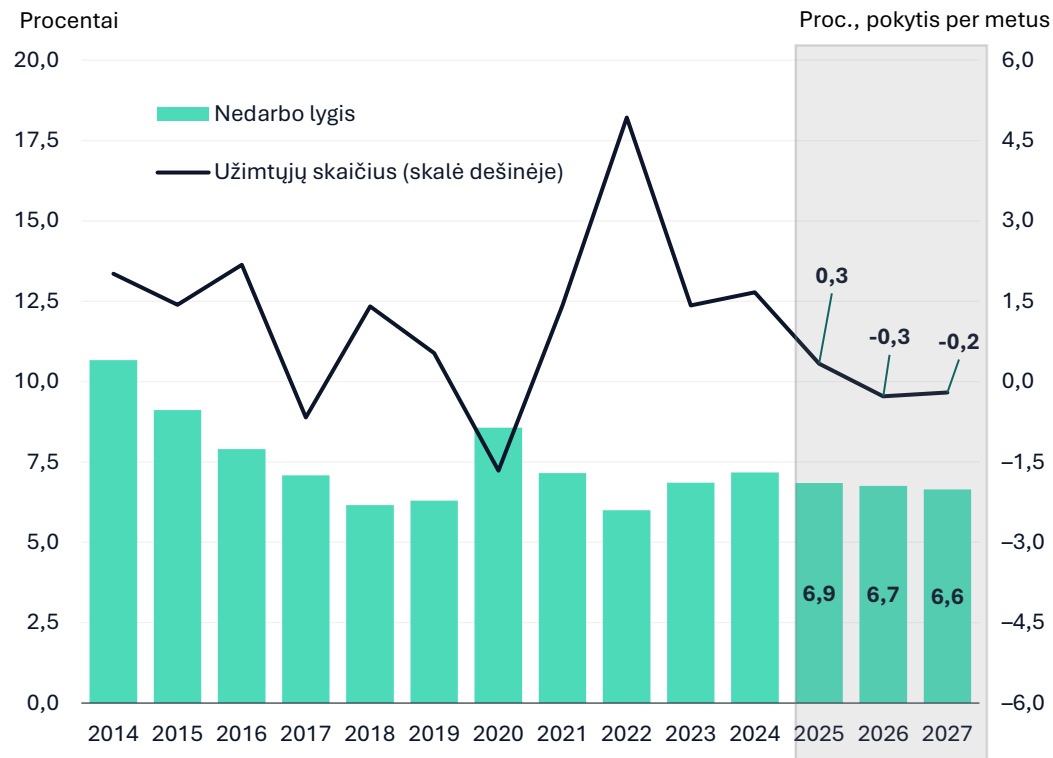
Koreguoti pagal sezoniškumą duomenys

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

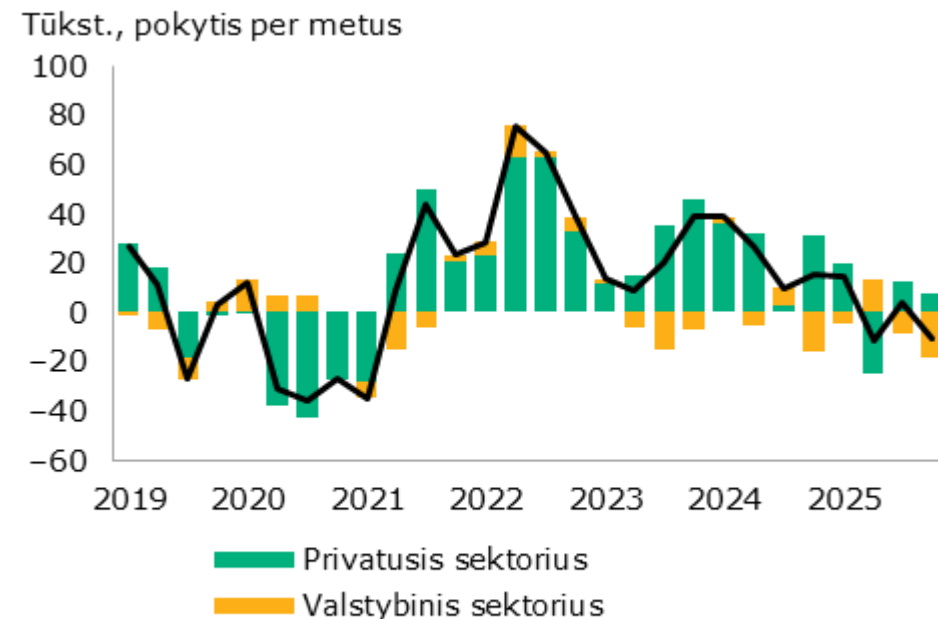
Palaipsniui mažėjantis nedarbas reiškia, kad norint pritraukti darbuotojus atlyginimai toliau augs

Nedarbo lygis ir užimtųjų raida

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

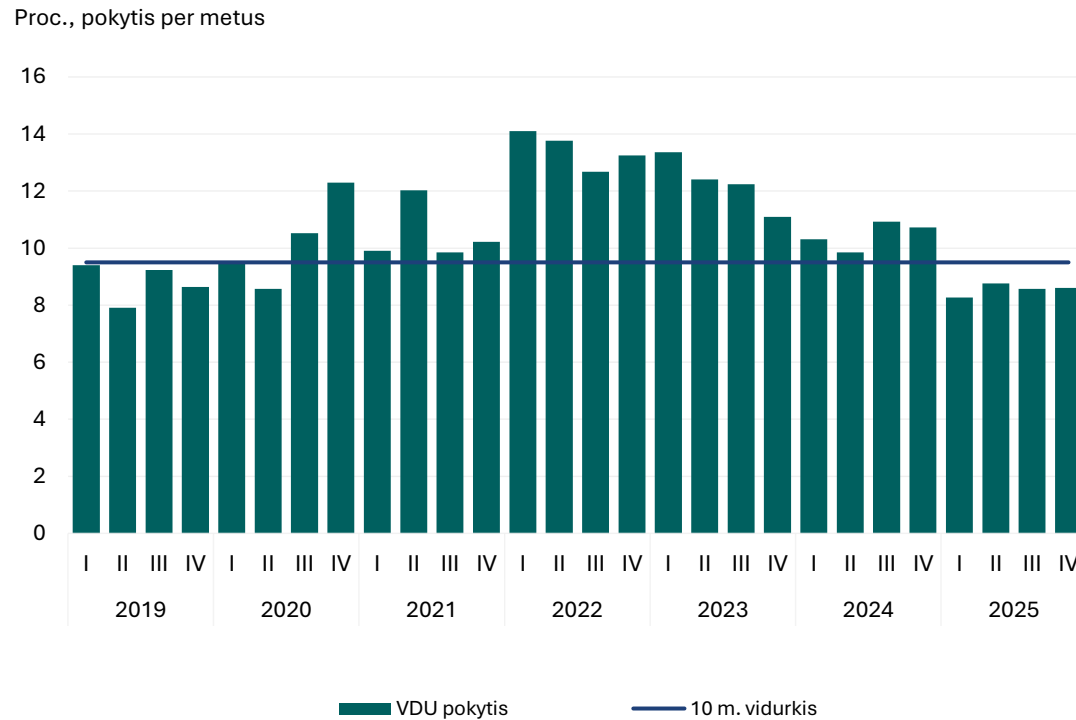
Užimtumo raida sektoriuose

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

VDU didina tiek viešasis, tiek ir privatusis sektorius

Vidutinių draudžiamųjų pajamų metiniai pokyčiai lyginant su istoriniu vidurkiu

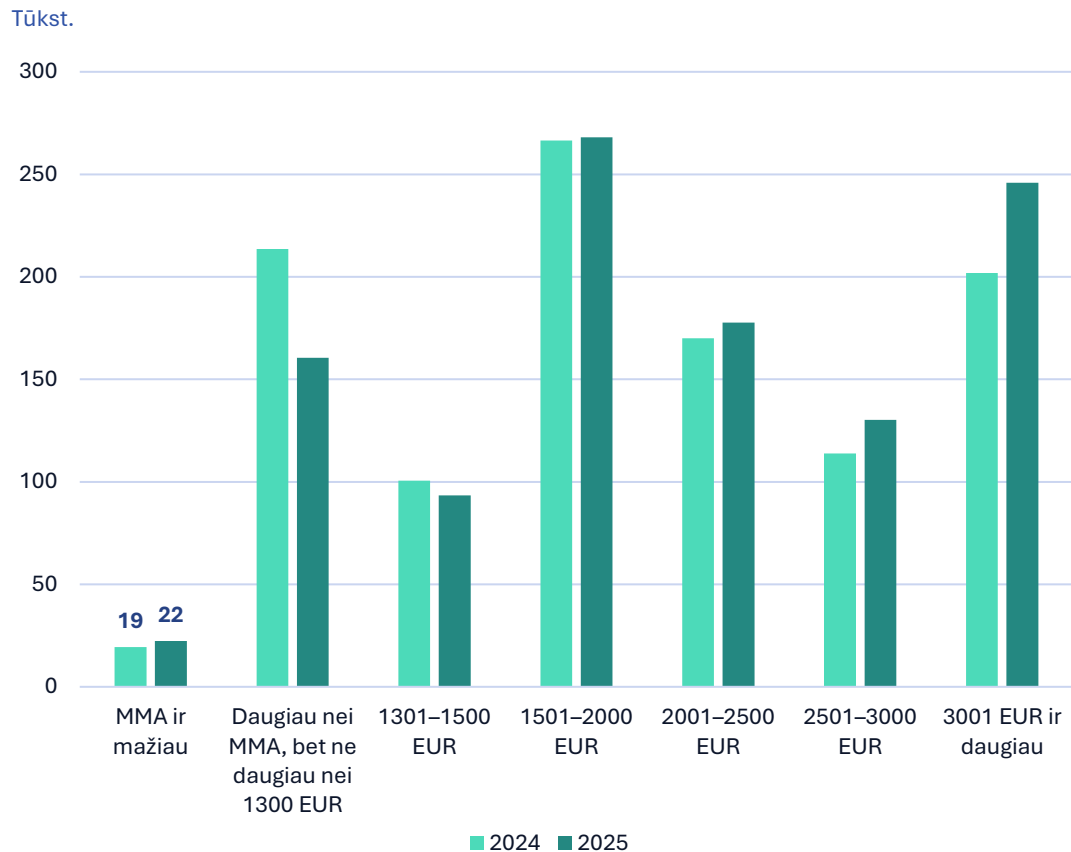
Darbo užmokesčio raida pagal sektorius

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

MMA ir mažiau uždirbančiųjų dalis 2025 metais didėjo

Darbuotojų skaičius šalies ūkyje pagal bruto darbo užmokesčio dydį

Šaltinis: VDA.

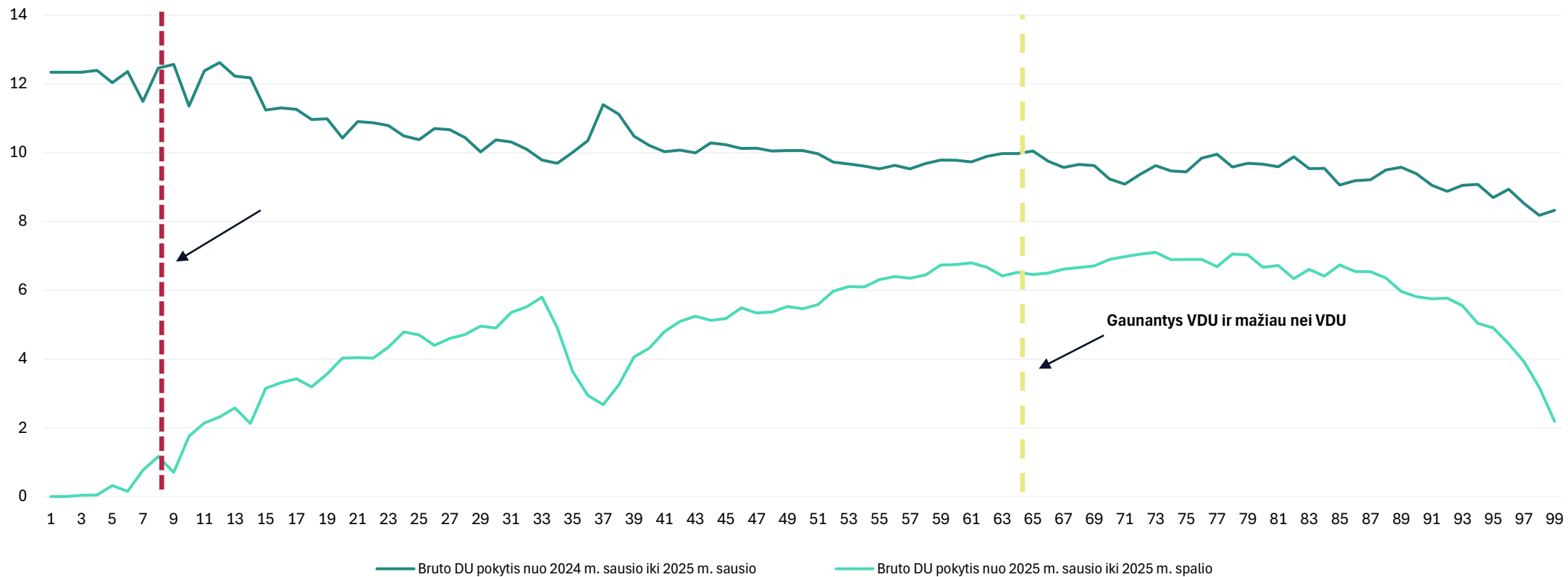
Pastaba: naudojami visą darbo laiką dirbusių darbuotojų duomenys.

MMA ir mažiau uždirbančiųjų, palyginti su visų atitinkamo sektoriaus darbuotojų skaičiumi, proc. dalis

Be MMA didinimo mažiausiai uždirbančiųjų pajamos augtų lėčiau

Bruto darbo užmokesčio pokyčiai skirtinguose pajamų procentiliuose

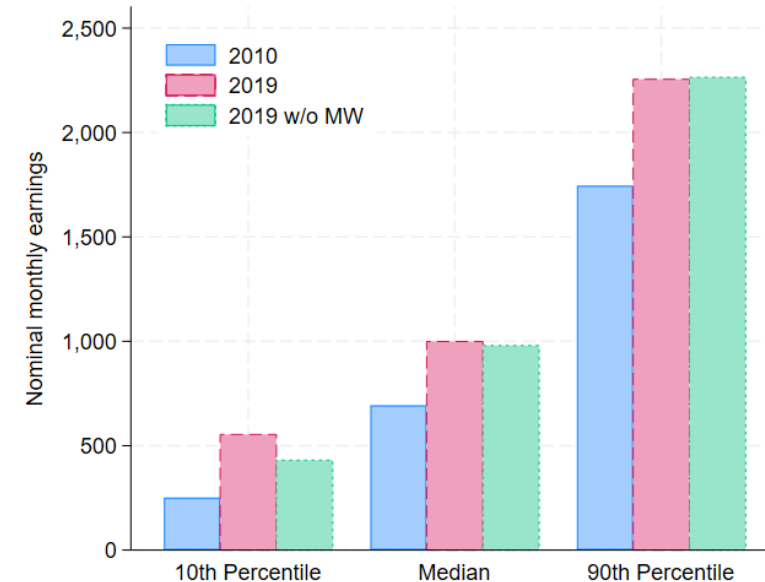
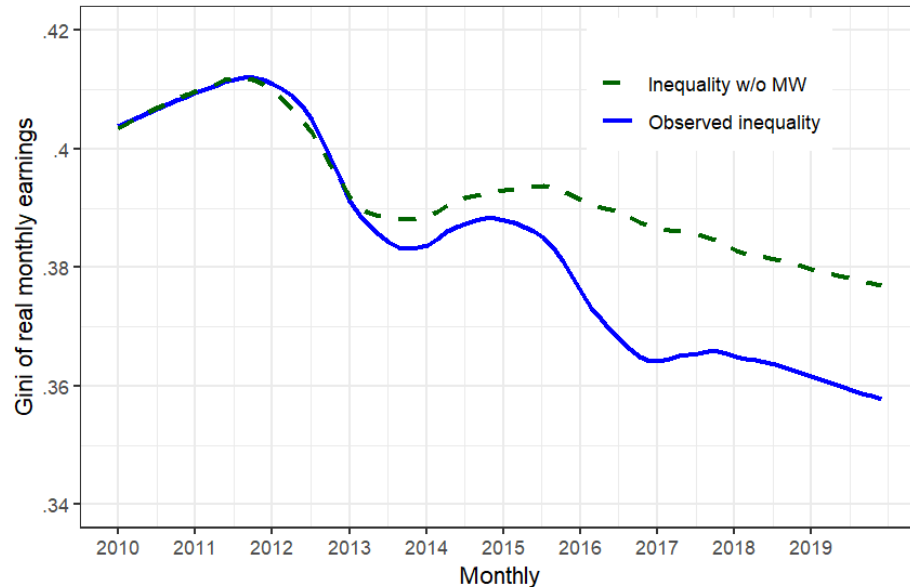

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastabos: duomenys apima darbuotojus, uždirbančius MMA ir daugiau iki 98 procentilio. Raudona linija žymi gaunančius 105 proc. MMA arba mažiau, geltona gaunančius VDU ir mažiau nei VDU.

MMA didinimas mažino darbo pajamų nelygybę 2010–2019 m.

MMA pokyčių poveikis nelygybei

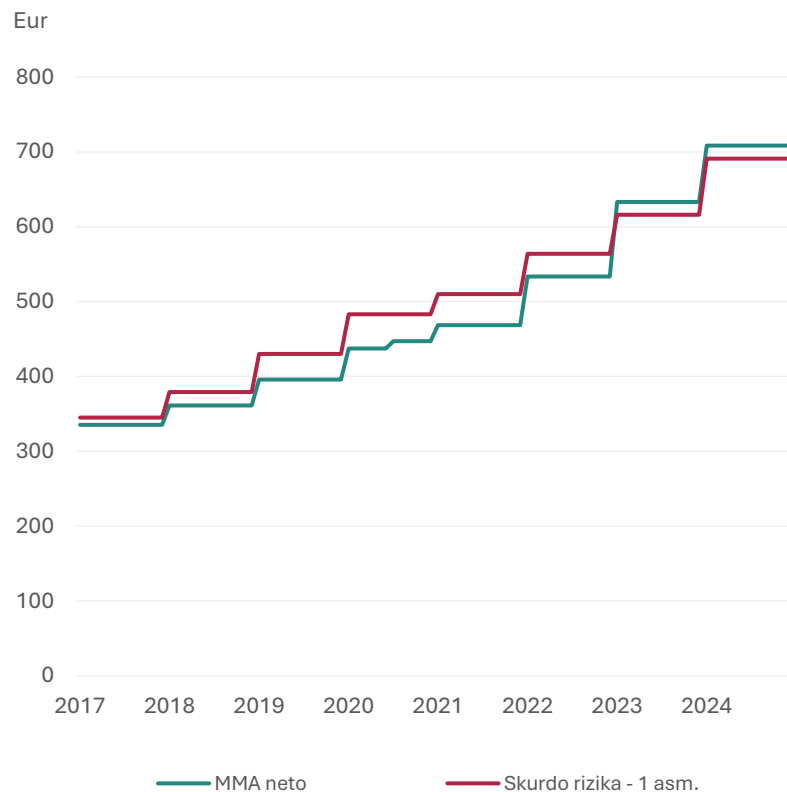

Šaltinis: Nerijus Černiauskas ir Jose Garcia-Louzao (2024). "The Earnings Distribution in Lithuania: The Role of the Minimum Wage", mimeo.

- Nedidinus MMA, darbo pajamų nelygybė – čia matuojama *Gini* koeficientu – būtų buvusi didesnė.
- MMA poveikis darbo pajamų nelygybei išryškėjo po 2015 m., kai darbo užmokestis šalyje pradėjo didėti sparčiau.
- MMA padėjo užtikrinti, kad mažiausiai uždirbančių darbuotojų atlyginimų augimas neatsiliktų nuo bendro šalies atlyginimų augimo.

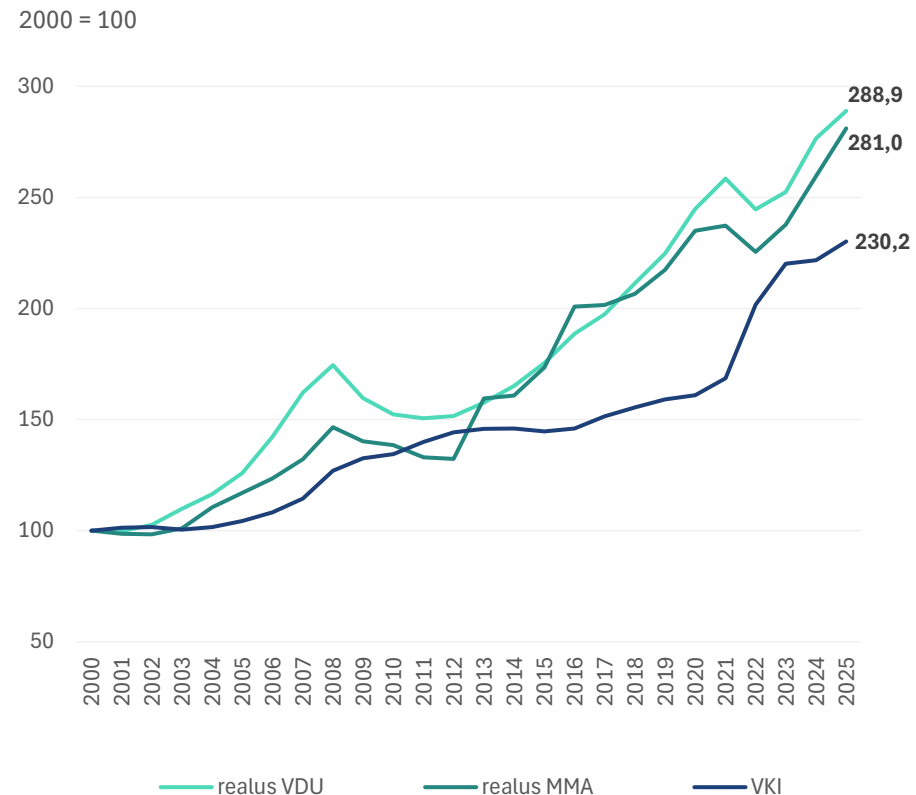
Nedidinant MMA, kasmet vis daugiau žmonių atsidurtų ties skurdo rizika

MMA ir Skurdo rizikos riba* Lietuvoje (2017–2024 m.)

Šaltiniai: VDA ir Lietuvos banko skaičiavimai.
 *Skurdo rizikos riba paslinkta vienus metus atgal, nes pajamų ir gyvenimo sąlygų statistikos tyrimas vertina praeitų metų pajamų duomenis.

Realaus MMA ir realaus VDU (2015 kainos), VKI augimas (2000=100)

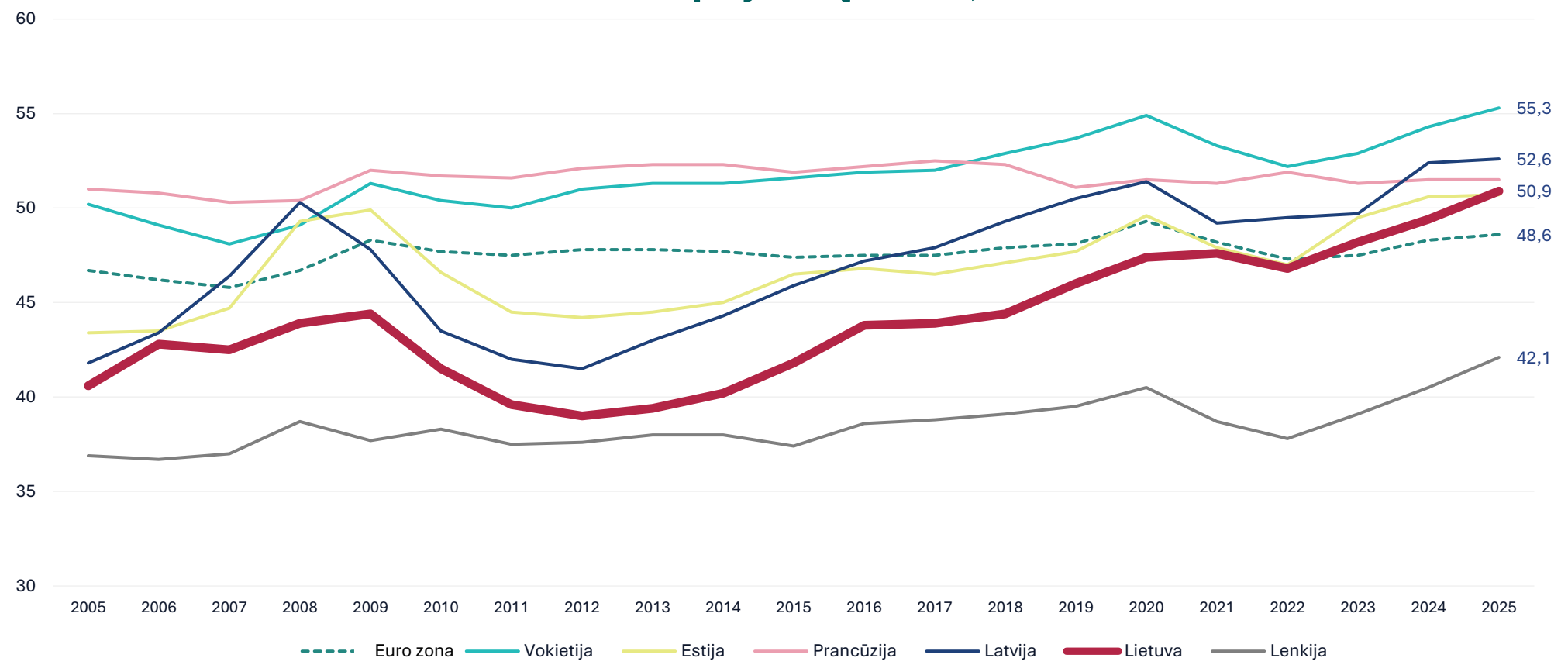

Šaltiniai: VDA ir Lietuvos banko skaičiavimai.

2. Kokius iššūkius kelia MMA didinimas?

Vis didesnē pridētinēs vērtēs pyrago dalis atitenka darbuotojams, erdvēs tolesniam augimui mažēja

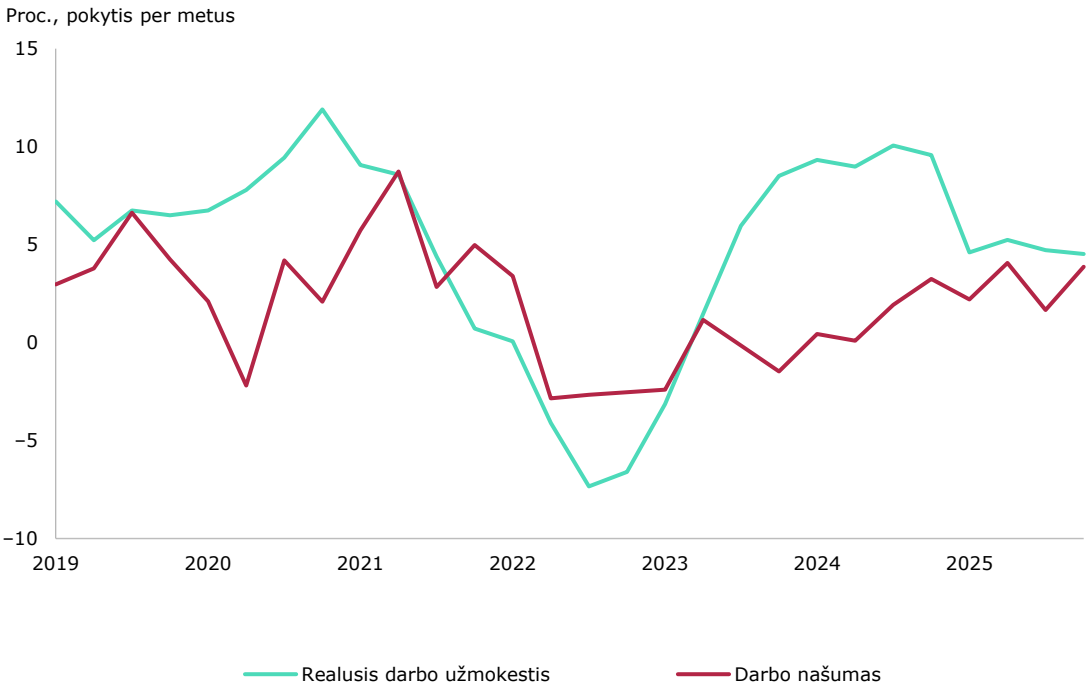
Darbo pajamų dalis, % BVP

Šaltinis: Eurostatas.

DU augant sparčiau nei darbo našumas, mūsų konkurencingumas silpnėja

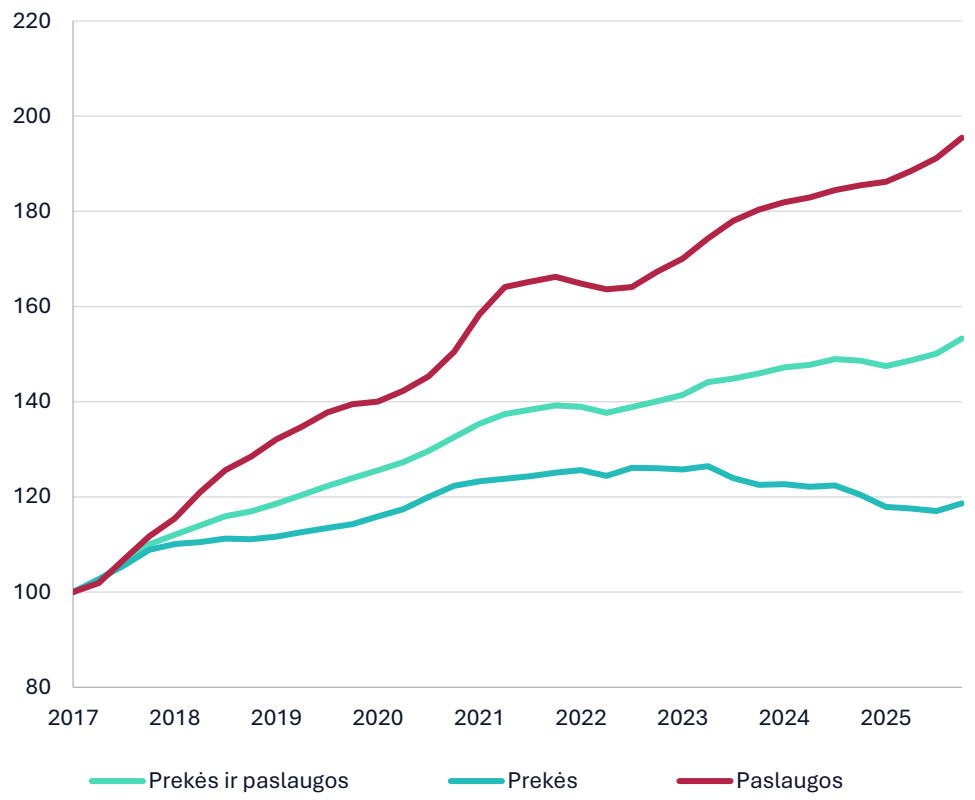
Darbo našumo augimas mažesnis nei realaus darbo užmokesčio

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Prekių ir paslaugų rinkos dalių raida

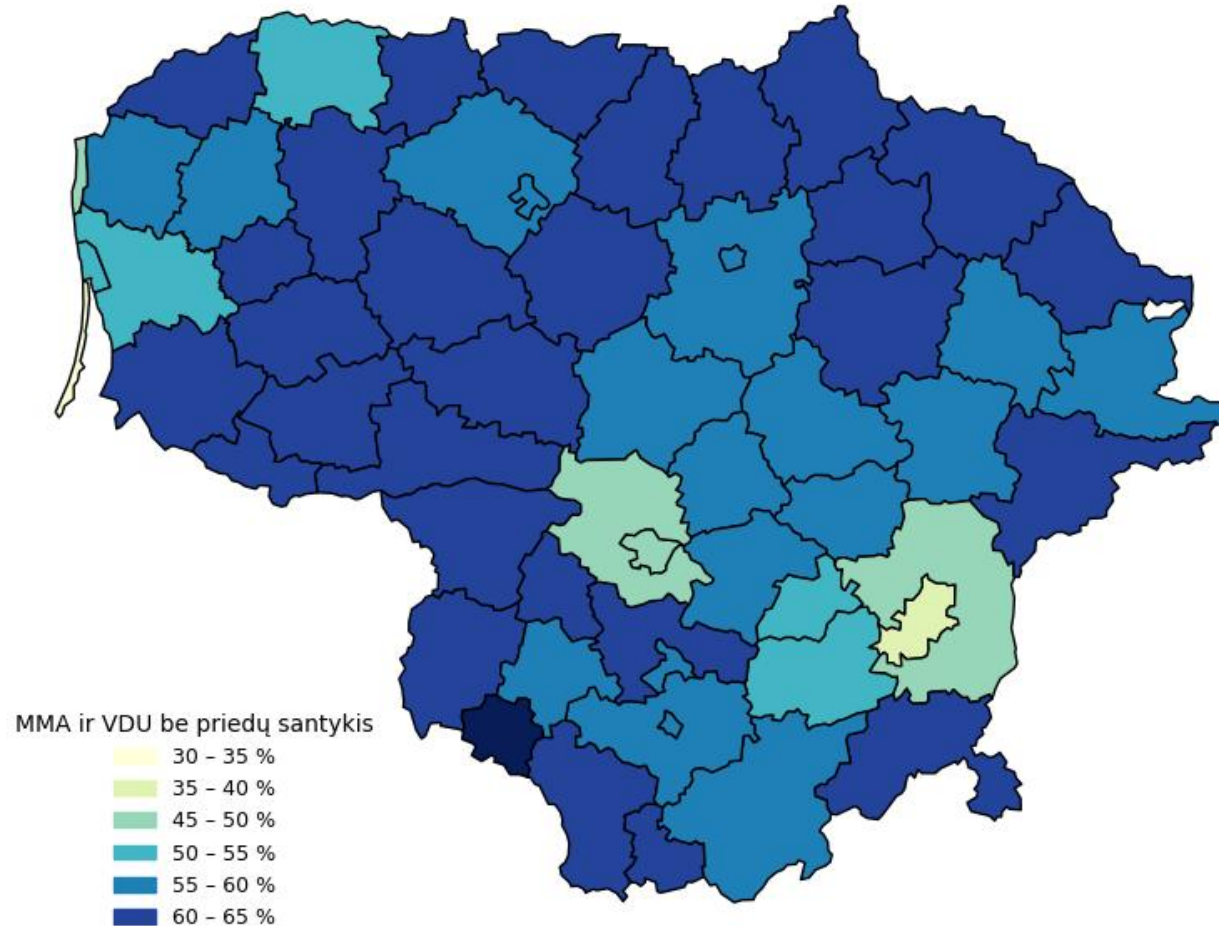
Indeksas (2017 = 100), 4 ketv. slankusis vidurkis

Šaltiniai: Eurostatas, Valstybės duomenų agentūra, St. Louis Fed, Office for National Statistics ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Regionų verslui MMA yra reikšmingesnis nei didmiesčiams – dalis verslo gali nepajėgti mokėti didesnės MMA

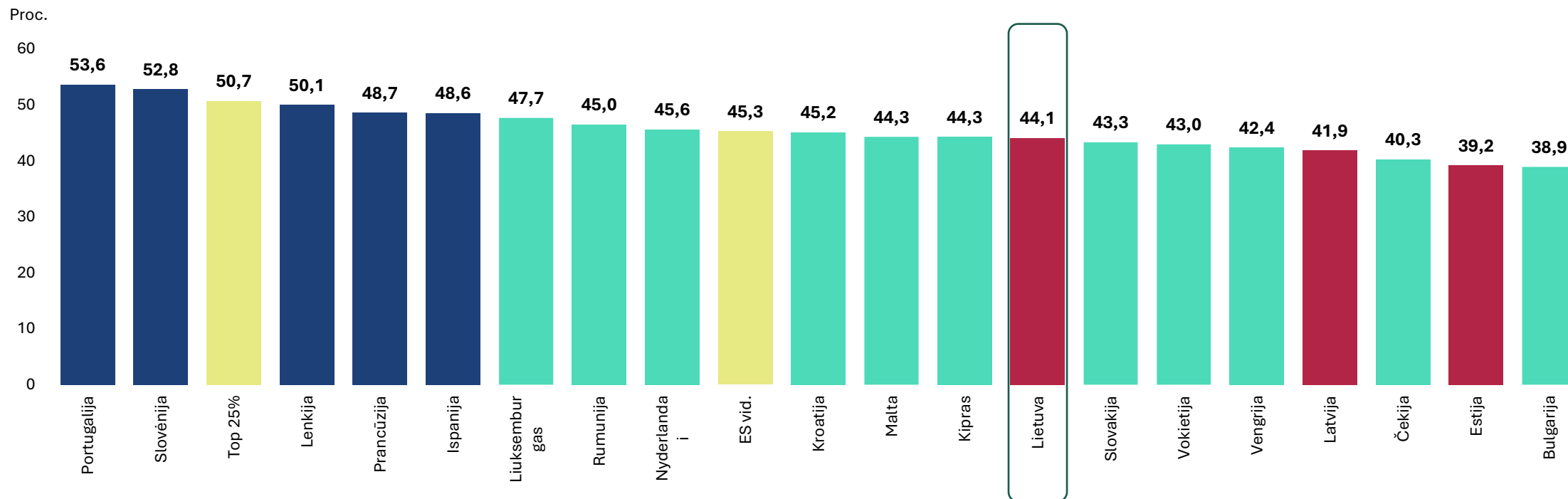
MMA ir pajamų vidurkio santykis savivaldybėse 2025 m.

3. MMA didinimo 2027 m. scenarijai ir jų poveikis ekonomikai

Lietuvos MMA ir VDU santykis yra artimas ES šalių vidurkiui ir lenkia kitas Baltijos šalis

MMA ir VDU santykis ES šalyse (2021–2024 m. vidurkis)

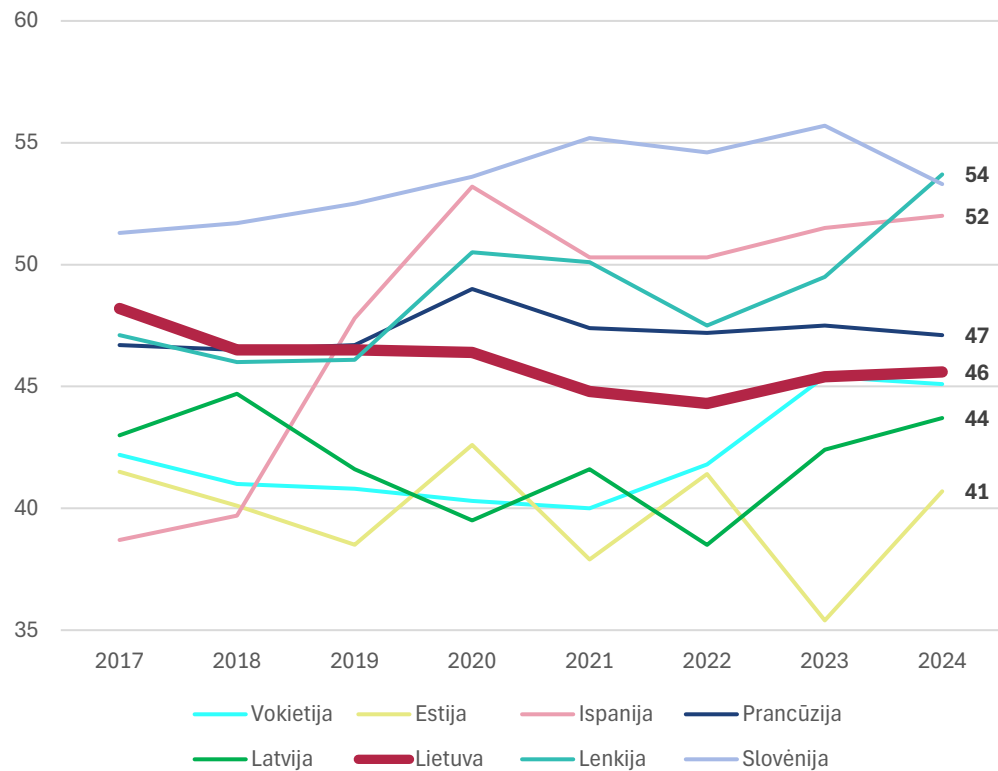

Šaltiniai: Eurostatas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

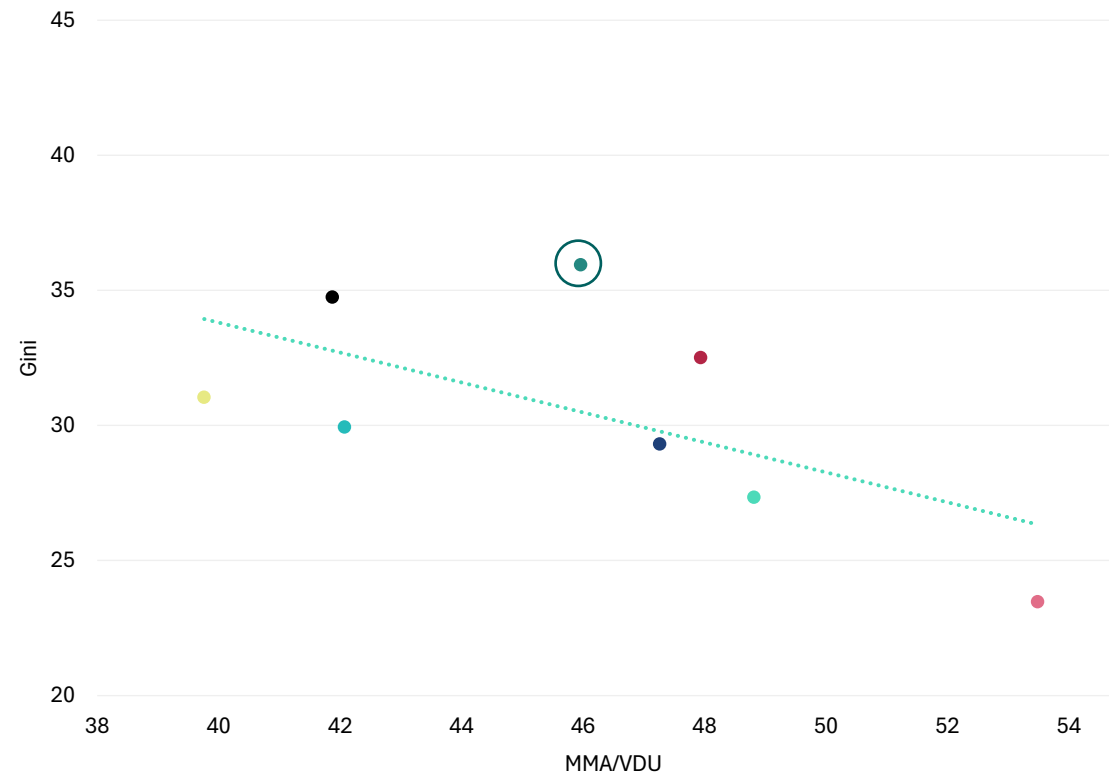
Pastabos: Raudonai pažymėtas Baltijos valstybių MMA ir VDU santykis, geltonai-ES ir top 25% šalių vidurkis, mėlynai-ketvirtadalio didžiausių VDU ir MMA santykį turinčių ES šalių.

Pagal MMA ir VDU santykį esame vidutiniškai, tačiau pagal nelygybę beveik pirmajame ES

MMA ir VDU santykis ES šalyse

MMA ir VDU santykis bei Gini ES šalyse

Šaltinis: Eurostatas.

MMA nustatymo principai

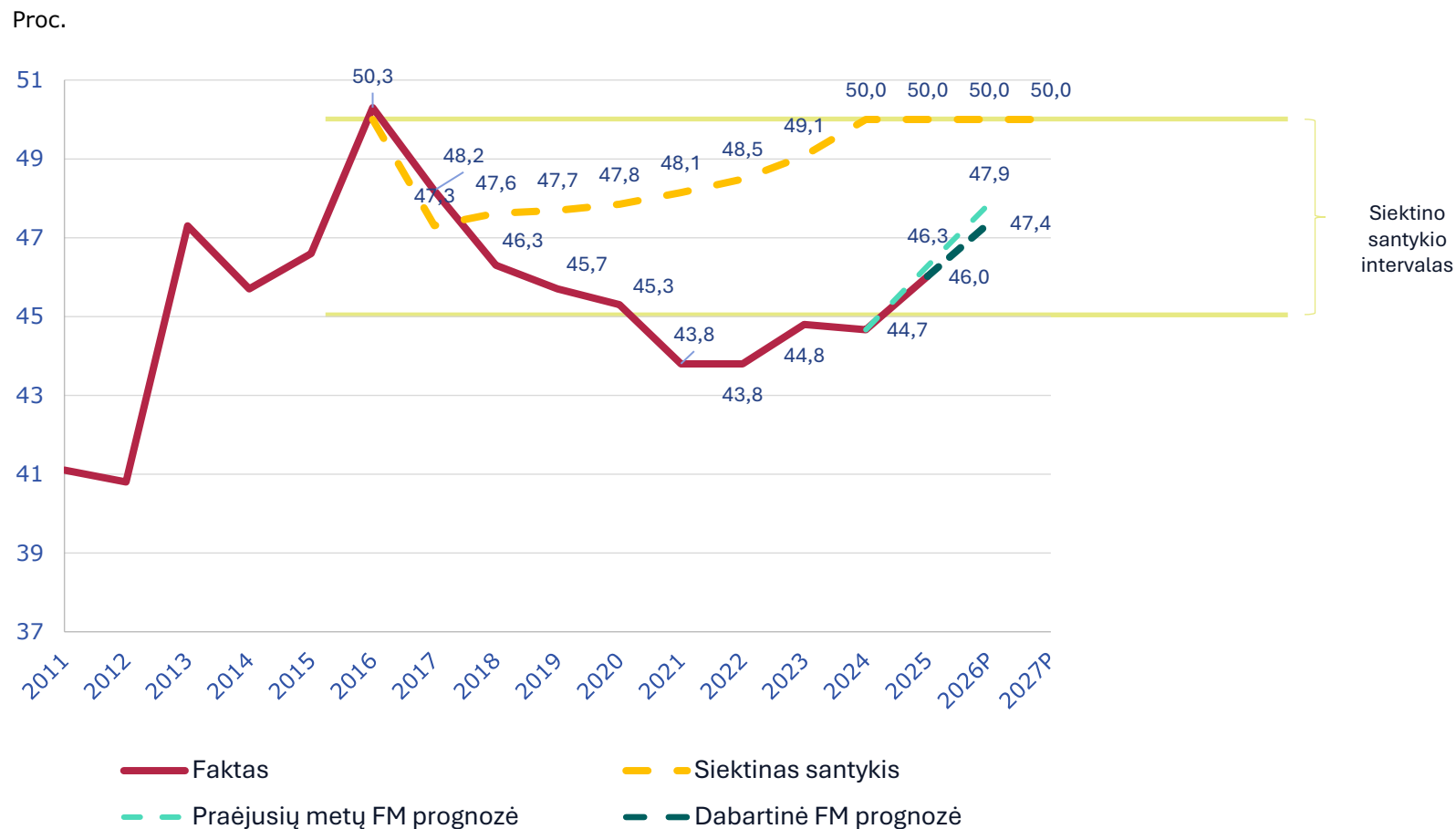
Pagal Trišalės tarybos sutartą metodiką, galimas MMA dydis apskaičiuojamas:

- 1. Siektinas MMA/VDU** – ketvirtadalio didžiausių MMA ir VDU santykį turinčių ES valstybių narių MMA/VDU vidurkis (intervalo 45–50 % ribose).
- 2. Prognozuojamas VDU** – naujausios turimos VDU prognozės, atėmus nereguliaras premijas, priedus, priemokas ir vienkartinės pinigines išmokas.
- 3. MMA = prognozuojamas VDU * siektinas MMA/VDU.**

MMA tvirtina Vyriausybė gavusi Trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į Finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų bei VDA paskelbtus šalies ūkio vystymosi rodiklius, kartu įvertindama tokius kriterijus kaip perkamoji galia atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidas, bendras darbo užmokesčio lygis ir jo pasiskirstymas, darbo užmokesčio augimo greitis, ilgalaikis darbo našumo lygis ir pokytis.

Nustatant MMA 2026 m., prognozuojamas MMA/VDU santykis buvo 47,9 proc., o pagal dabartines prognozes jis bus 47,4 proc.

MMA ir VDU santykis Lietuvoje

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.
 P – prognozė
 *apskaičiuota remiantis FM kovo mėn. VDU prognozėmis

MMA apskaičiavimas pagal sutartą formulę

2025 m. VDU be priedų ir premijų – 2255,6 Eur

VDU augimas 2026 ir 2027 m.*: +7,9% ir +6,1%

2027 m. VDU be priedų ir premijų – 2582,3 Eur

5 didžiausią MMA ir VDU santykį 2021-2024 m. turėjusių ES šalių MMA ir VDU santykio vidurkis – 50,7
(45-50% ribose) -> 50 %

2027 m. MMA: $2582,3 \times 0,5 = 1291,5$ Eur
(+138,1 Eur; +12%)

* remiamasi FM kovo mėn. VDU prognozėmis

Spartesnis MMA didinimas šiek tiek spartintų ekonomikos ir infliacijos augimą, o nedarbo lygio iš esmės nepaveiktų

	FM 2027m. VDU augimo progozė, %	MMA/VDU santykis, %	MMA pokytis, %	MMA pokytis, Eur	2027 m.				Iš viso (2027–2030 m. laikotarpiu)		
					Poveikis (proc. p.)				Poveikis (proc. p.)		
					BVP	Infliacijai	Nedarbui	VDU	BVP	Infliacijai	Nedarbui
Nuosaikaus didinimo scenarijus	6,1	47,5	6,4	+73,6	0,0	0,0	0,0	1,52	0,1	0,6	0,0
Spartaus didinimo scenarijus	6,1	50,0	12,0	+138,1	0,1	0,0	0,0	2,84	0,2	1,0	0,1

Apibendrinimas

MMA laikome instrumentu, skirtu mažinti pajamų nelygybę, kylančią iš darbo užmokesčio raidos, kurią lemia darbo rinkoje vykstantys procesai.

MMA padidinimas daugiausiai didina mažiausiai uždirbančiųjų atlyginimus. Jei MMA nedidėtų, atlyginimai mažiausiai uždirbantiesiems neaugtų arba augtų santykinai mažiau – darbo pajamų nelygė didėtų.

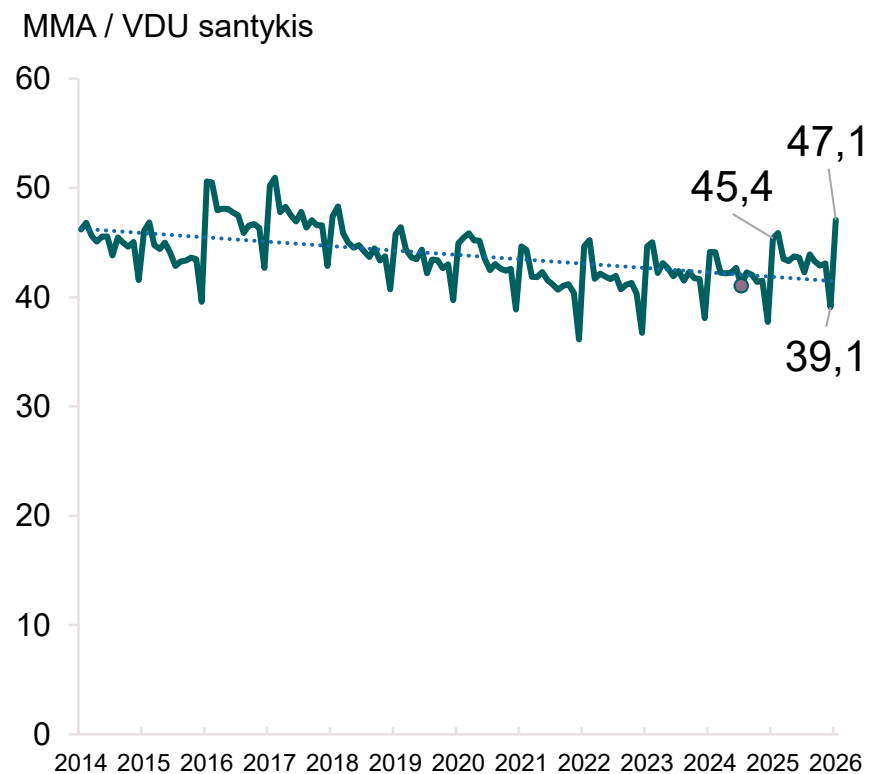
Darbo užmokesčiui augant sparčiau nei darbo našumas, mūsų konkurencingumas silpnėja, todėl tai svarbus aspektas tariantis dėl MMA didinimo spartos.

Trišalėje taryboje sutarta formulė atitinka Direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje minimą orientacinę pamatinę 50 proc. MMA ir VDU santykio vertę.

Ačiū

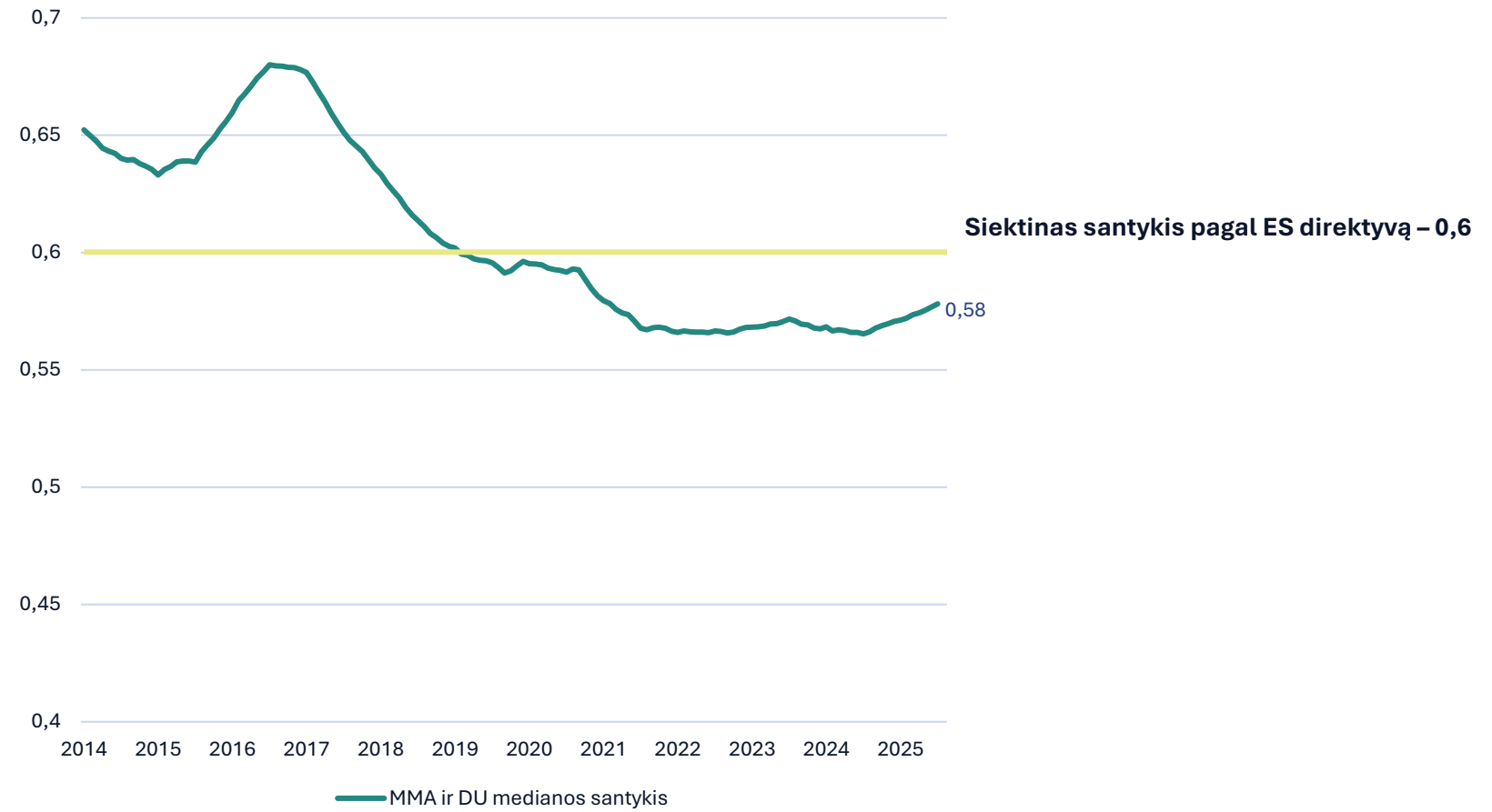
MMA didinimas vejas ekonomišką, 11 metų MMA ir VDU tendencija yra mažėjanti

MMA ir pajamų vidurkio santykis

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai

MMA ir DU medianos santykis

2027 m. 6,4 proc. MMA didinimo poveikis VDU augimui

1. MMA didinimo poveikis VDU augimui, tariant, kad didesnį DU gaunantiems darbuotojams DU nedidėja		
MMA padidėjimas 2027 m., %	(1)	6,42
Darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(2)	0,38
2. Papildomas MMA didinimo poveikis, tariant, kad didesnis MMA padidina ir didesnį DU gaunančių darbuotojų DU		
Darbuotojų, gaunančių nuo MMA iki 1300 EUR, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(3)	0,77
Darbuotojų, gaunančių nuo 1301 iki 1500 EUR, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(4)	0,37
3. Visas MMA didinimo poveikis VDU augimui 2027 m., p.p.	(5) = (2) + (3) + (4)	1,52

Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

VDU padidėjimo 1,5% poveikis makroekonominiams rodikliams

	2027	2028	2029	2030	Iš viso
Poveikis realiojo BVP augimui, p.p.	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1
Poveikis privačiojo vartojimo augimui, p.p.	0.3	0.3	0.1	0.0	0.8
Poveikis investicijų augimui, p.p.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Poveikis eksporto augimui, p.p.	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Poveikis importo augimui, p.p.	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2
Poveikis vidutinei metinei infliacijai, p.p.	0.0	0.1	0.2	0.2	0.6

Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

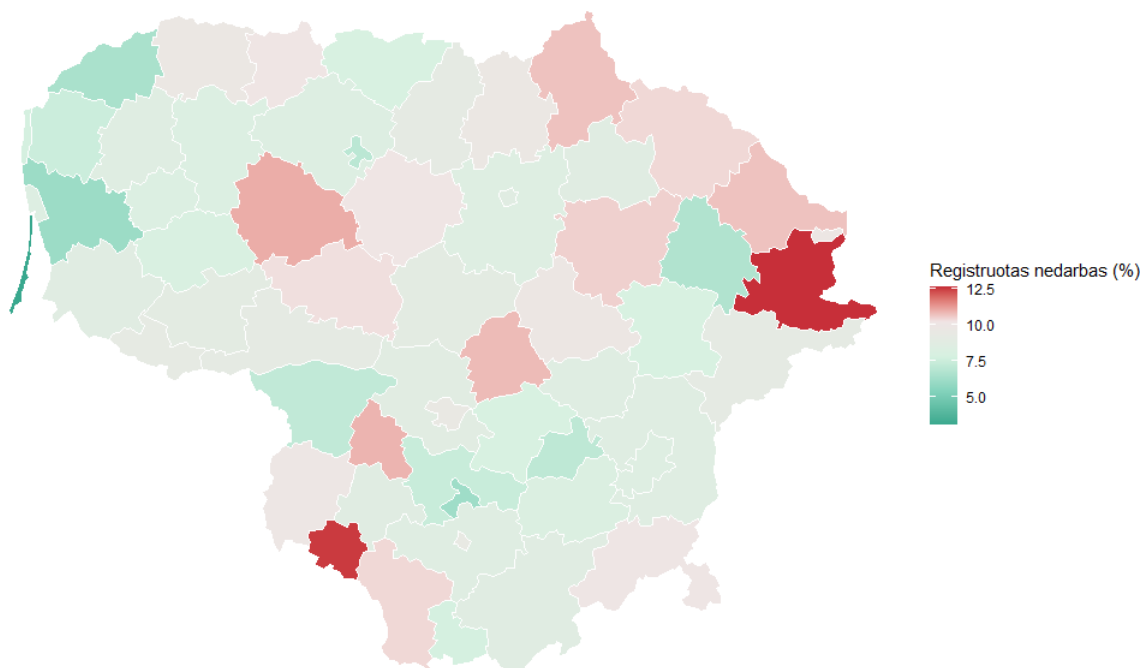
2027 m. 12,0 proc. MMA didinimo poveikis VDU augimui

1. MMA didinimo poveikis VDU augimui, tariant, kad didesnį DU gaunantiems darbuotojams DU nedidėja		
MMA padidėjimas 2027 m., %	(1)	11,97
Darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(2)	0,71
2. Papildomas MMA didinimo poveikis, tariant, kad didesnis MMA padidina ir didesnį DU gaunančių darbuotojų DU		
Darbuotojų, gaunančių nuo MMA iki 1300 EUR, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(3)	1,44
Darbuotojų, gaunančių nuo 1301 iki 1500 EUR, DU didėjimo poveikis VDU, p.p.	(4)	0,68
3. Visas MMA didinimo poveikis VDU augimui 2027 m., p.p.	(5) = (2) + (3) + (4)	2,84

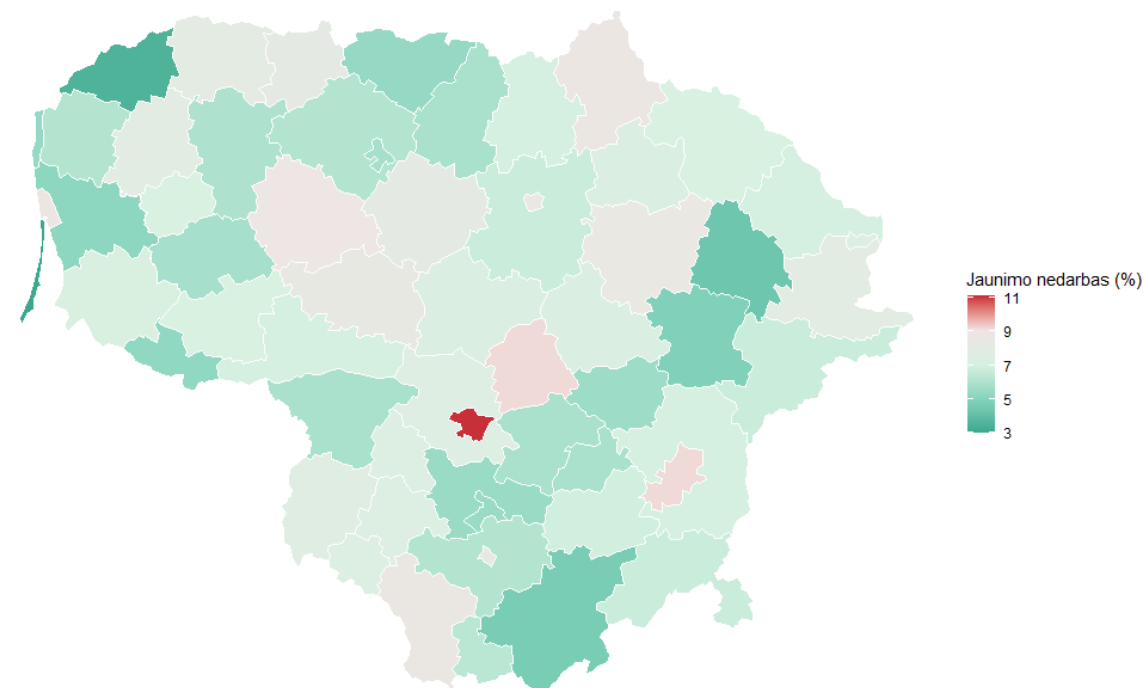
Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

Nedarbo lygio skirtumai savivaldybėse: didžiausias bendras nedarbo lygis Ignalinos rajone, jaunimo didžiausias nedarbo lygis – Kauno mieste

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, 2025 metai

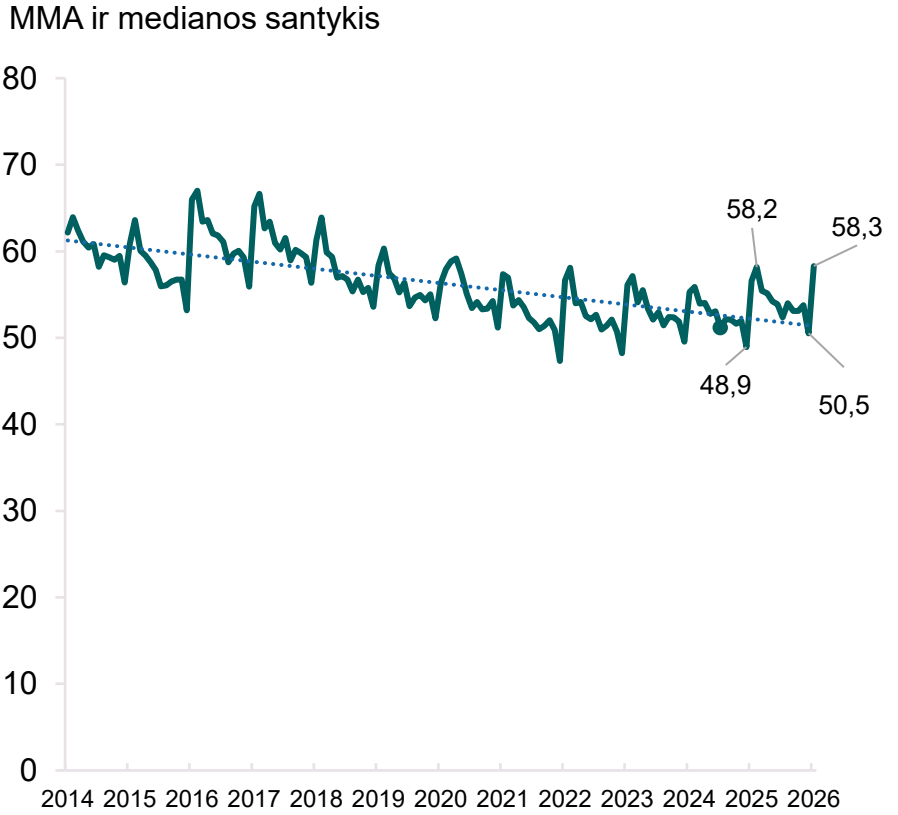
16-29 metų registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, 2025 metai

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos banko skaičiavimai.

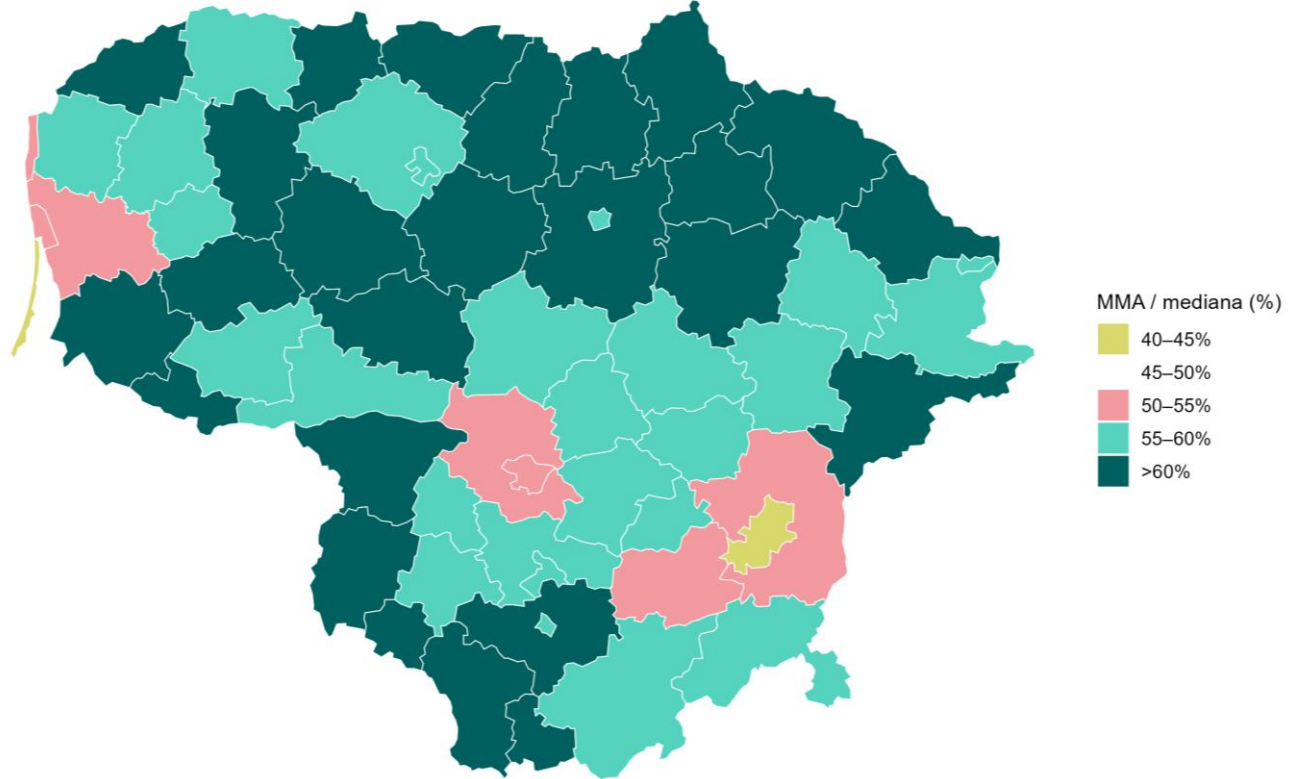
Savivaldybių, kur MMA viršija 60 % medianos, padaugėjo nuo 16 iki 26 per pastaruosius metus

MMA ir pajamų medianos santykis

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai

MMA ir pajamų medianos santykis savivaldybėje 2026 m. sausis

Šaltiniai: Sodra ir Lietuvos banko skaičiavimai
Pastaba: imtis nuo MMA iki 98 procentilio